

4. De zorg voor onze leerlingen

4.1 Algemeen

Binnen kwaliteitszorg is het belangrijk om na te gaan wat de resultaten zijn van ons onderwijs: doen wij de goede dingen en doen wij die dingen goed. Wij hechten er aan om hiervoor instrumenten te gebruiken die algemeen erkend en betrouwbaar zijn en hebben daarbij gekozen voor het CITO leerlingvolgsysteem. Deze zijn landelijk genormeerd en geven, naast de persoonlijke ontwikkeling van ieder individueel kind, een goede vergelijkingsmogelijkheid ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Uiteraard maken wij ook gebruik van de methodegebonden toetsen, met name op het gebied van taal en rekenen. De resultaten worden besproken op groepsniveau en leiden waar nodig tot een groepsplan. De gegevens worden bewaard in de groepsmap.

De toetsen van het leerlingvolgsysteem zijn:

Toetsen	groep	1	2	3	4	5	6	7	8
Taal voor kleuters		X	X						
Beginnende geletterdheid		X	X	X					
Rekenen voor kleuters		X	X						
Rekenen: kleur en lichaam			X						
Rekenen-wiskunde				X	X	X	X	X	X
Begrijpend luisteren				X					
Begrijpend lezen				X	X	X	X	X	X
Spelling				X	X	X	X	X	X
WISEON		X	X	X	X	X	X	X	X
Woordenschat				X	X	X	X	X	X
Drie-minuten-toets Technisch lezen				X	X	X	X	X	X
Leestempo				X	X	X	X	X	X
Leestechniek				X					
SIDI			X	X	X	X	X	X	X

Wij werken opbrengstgericht. Dat betekent dat we de uitslagen van de toetsen goed bekijken en analyseren, op het niveau van elk kind, op het niveau van elke groep en op het niveau van de school. Door deze gegevens te vergelijken met landelijke uitslagen van vergelijkbare scholen, en uitslagen van voorgaande jaren, bepalen we wat we willen doen om de scores, waar mogelijk, te verhogen. Aan de hand daarvan schrijven we op welke onderwijsbehoeften er zijn en dat nemen we op in de groepsplannen. In de volgende toetsperiode kunnen we meten of deze acties resultaat hebben gehad. Opbrengstgericht werken is een verantwoordelijkheid van elke leerkracht.

4.2 De intern begeleider

Er is op school een leerkracht ingezet als intern begeleider (IB-er). Zij heeft als taak de zorg voor de kinderen binnen de school te bewaken. Het gebruik van toetsen en observaties geeft informatie over kinderen, welke zal moeten leiden tot een betere aansluiting van het onderwijs op de individuele behoeften van elk kind. De gegevens hierover worden digitaal bewaard in een beveiligd profiel dat alleen voor leerkrachten toegankelijk is.

4.3 Taal- en rekencoördinator

Goed taal- en rekenonderwijs vraagt voortdurend om aandacht. Doen we het goed, waar kan het anders, beter? Wat hebben de kinderen, de leerkrachten nodig om het taal- en rekenonderwijs voor de kinderen zo goed mogelijk in te richten. Wat zeggen de toetsresultaten ons en wat gaan we er mee doen? Wat is er nieuw op het gebied van taal- en rekenen? Allemaal vragen die de taal- en rekencoördinator zichzelf en het team voortdurend blijven stellen. Door het zoeken naar antwoorden en het in de praktijk brengen daarvan ontwikkelt ons onderwijs zich voortdurend. Wij hebben er voor gekozen de coördinatie van taal- en rekenen in handen te geven van één leerkracht die op beide gebieden daarvoor speciaal opgeleid is.

4.4 De zorg voor het jonge kind

Binnen Hoogeveen wordt gewerkt aan een doorgaande lijn voor het jonge kind. Dat houdt in dat peuterzalen en kinderopvang zorgen voor een goede overdracht van kinderen naar de basisschool, zodat deze nauw kan aansluiten voor de verdere ontwikkeling van het kind. Wij vinden het van groot belang dat eventuele bedreigingen voor het ontwikkelingsproces zo vroeg mogelijk worden gesignaleerd. Op het moment dat kinderen voor het eerst naar de basisschool gaan zijn er al verschillen in het ontwikkelingsniveau. Door observaties proberen we te bepalen welk aanbod het beste past bij welk kind, waarbij voorop staat dat ieder kind zich moet ontwikkelen, op welk niveau het zich ook bevindt. Dat houdt wel in dat de leerkracht een goed zicht moet hebben op het ontwikkelingsverloop van kinderen in het algemeen en van de kinderen in de groep in het bijzonder. Alleen dan kan immers een passend aanbod volgen. Van elk kind worden gegevens bewaard in het leerlingdossier. Bij twijfel over voldoende ontwikkeling wordt de procedure zoals hierna beschreven.

4.5 De zorg voor kinderen met specifieke behoeften

Alle groepsleerkrachten houden in de groepsmap de resultaten van de methodegebonden toetsen, het resultaat van individueel werk en observatiegegevens bij. Tijdens de kindbesprekingen worden de vorderingen van kinderen besproken, waarbij we niet alleen oog willen hebben voor de kinderen die problemen hebben, maar ook voor hen die meer kunnen. Met het hele team wordt gezocht naar vervolgmogelijkheden, zoals:

- extra toetsing en/of observatie door de IB-er
- extra hulp binnen de groep door de eigen leerkracht aan de hand van een handelingsplan
- inschakeling van de ambulant begeleider uit het speciaal onderwijs
- inschakeling van een andere deskundige voor observatie of onderzoek (altijd na vooraf overleg met de ouders)

Soms worden er videobeelden gemaakt in een groep. Deze beelden worden alleen bekeken door de leerkracht en degene die de camera bedient. Door tussentijdse evaluatie wordt bepaald of de geboden hulp juist is of dat de plannen bijgesteld moeten worden. Voor het opstellen van handelingsplannen is een orthotheek aanwezig.

De groepsbespreking

De intern begeleider houdt met elke leerkracht met regelmaat groepsbesprekingen. Alles wat met zorg voor kinderen te maken heeft komt dan aan de orde: groepsoverzichten, groepshandelingsplannen, extra hulp of instructie, extra oefenstof. In principe maakt de leerkracht de keuze in wat werkelijk uitvoerbaar is, ook gezien de samenstelling van de groep. De intern begeleider geeft vanuit haar deskundigheid advies en hulp aan de leerkracht. Op een enkele uitzondering na, vindt extra hulp altijd plaats binnen de groep. De daarbij gemaakte afspraken worden vastgelegd en bij een volgende bespreking geëvalueerd.

Instructiekaart

Naar aanleiding van de leerresultaten maken de groepsleerkrachten van elke groep een groepsoverzicht voor lezen, taal en rekenen, waarin van elk kind wordt vastgelegd wat de specifieke onderwijsbehoeften zijn. Deze worden vertaald naar een instructiekaart waarop te zien is hoe de leerkracht de instructiemomenten inricht. Wie heeft wanneer extra instructie nodig, welke kinderen kunnen met minder instructie toe en op welk moment pas ik instructie toe? Dit wordt regelmatig geëvalueerd en zo nodig bijgesteld. Het onderwijs op onze school beweegt zich steeds meer in de richting van een op de leerling afgestemd aanbod op grond van de leerlijnen en de onderwijsbehoeften van een kind. Deze ontwikkeling gaat in de komende periode verder.

4.7 Hoog- en meerbegaafdheid

Voor kinderen waarvan wordt vastgesteld dat zij meer aankunnen dan de gemiddelde kinderen kan de school een aanbod samenstellen waarin uitdaging en verdieping centraal staan. De school beschikt over het toetsinstrument SIDI dat behulpzaam kan zijn bij het vaststellen van die extra behoeften. Daarnaast kan onderzoek door een extern deskundig aantonen dat de kinderen over een boven-gemiddeld of hoog IQ beschikken. Net als bij zorg over een achterstand of hiaat is het heel leerlingafhankelijk wat er geboden moet worden aan extra leerstof. Voor advies kunnen wij terecht bij het Bijeen netwerk Talent en de ervaring op andere scholen. De school beschikt zelf vanuit het verleden over een verdiepend aanbod voor oa. Rekenen. Momenteel wordt er gewerkt aan een beredeneerd aanbod.

4.8 De opvang van nieuwe leerlingen

Een nieuwe leerling wordt ingeschreven volgens de vaste inschrijfprocedure die u ook in dit boekje vindt. Daarnaast vindt er, wanneer er sprake is van “tussentijdse” overgang een overdracht plaats door de vorige school, meestal door middel van schriftelijke rapportage. De school kan besluiten het nieuwe kind een aantal toetsen af te nemen om het begeleidingsniveau goed af te kunnen stemmen. Voor elk kind dat ingeschreven wordt geldt de procedure zoals beschreven in hoofdstuk 3.1.

4.9 Passend onderwijs

Zoals in hoofdstuk 3 al is beschreven hebben we te maken met de wet Passend onderwijs. Als een kind extra ondersteuning nodig heeft, was deze in het verleden vaak aangewezen op het speciaal onderwijs. Vanaf 1 augustus is dat anders. Scholen moeten dan een passende onderwijsplek bieden aan leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. Dit heet zorgplicht. Dat geldt ook voor onze school.

Wat houdt dat in?

Heeft uw kind extra ondersteuning nodig dan meldt u uw kind schriftelijk aan bij onze school. Daarbij geeft u aan dat uw kind extra ondersteuning nodig heeft. Dit moet minimaal 10 weken voordat het nieuwe schooljaar begint. De school beslist over de mogelijkheid van plaatsing.

Eerst wordt geprobeerd uw kind te plaatsen op onze school. Kan dit niet, dan gaan wij met u op zoek naar een andere plek. Dit doet het schoolbestuur in overleg met u. Wij houden daarbij rekening met:

- de behoefte van uw kind;
- uw voorkeuren;
- de mogelijkheden van andere scholen en de regio.

De school heeft 6 weken om te bekijken of uw kind kan worden toegelaten. Deze periode kan de school 1 keer met maximaal 4 weken verlengen. Kan de school uw kind niet toelaten? Dan moet het schoolbestuur uw kind een passende onderwijsplek op een andere school aanbieden.

Indien de school uw kind heeft toegelaten, stelt de school een ontwikkelingsperspectief op. Hierin staat:

- welke extra begeleiding uw kind krijgt;
- welk eindniveau uw kind kan halen;
- welke extra ondersteuning en eventuele zorg nodig is

Alle schoolbesturen in hetzelfde gebied gaan met elkaar afspraken maken om passend onderwijs mogelijk te maken. Dat kan betekenen dat scholen zich gaan specialiseren om kinderen met een bepaalde zorgbehoefte een plek te kunnen geven. Door deze regio-indeling krijgt uw kind zo dicht mogelijk bij huis passend onderwijs.

Ondersteuningsprofiel

Of we een kind de hulp kunnen bieden hangt naast de specifieke behoeften van het kind, van een aantal factoren af. Soms is er binnen het samenwerkingsverband een arrangement aan te vragen dat ingezet kan worden voor extra hulp. Maar dat is lang niet altijd het geval. Het kan ook mogelijk zijn dat er in het schoolgebouw maatregelen nodig zijn, bv om het gebouw beter toegankelijk te maken.

Daarnaast geldt de ervaring van de school, de samenstelling van de groep en de wellicht specifieke deskundigheid van een of meer leerkrachten een rol.

Om daarin beredeneerd een afweging te kunnen maken probeert de school in kaart te brengen waar voor de grens ligt, ook ten aanzien van de aandacht voor de andere kinderen.

Omdat wij het van belang vinden dat alle kinderen samen naar school kunnen zijn we in beginsel altijd bereid om af te wege hoever onze mogelijkheden gaan. Daarnaast stellen we van elke groep regelmatig vast wat de zorgzwaarte is. Als je dat goed in kaart hebt helpt je dat een afweging te maken of je het kind de zorg kan geven die het nodig heeft en evengoed de zorg voor de andere kinderen in de klas kunt waarborgen. Zo nodig wordt er gekeken naar extra hulp en, als we merken dat we eigenlijk niet de gevraagde zorg kunnen leveren, gaan we op zoek naar een school die dat wel kan.

4.10 Schoolmaatschappelijk werk

Bij het aanpakken van problemen is het van groot belang dat er een goed contact is tussen ouders en de school. Dat verloopt de ene keer gemakkelijker dan de andere keer. Bovendien zullen ouders, net als leerkrachten wel eens tegen problemen in de opvoeding aanlopen waarop ze direct geen antwoord weten. We merken ook steeds meer dat kinderen of ouders behoefte hebben, eens met iemand te praten over dat wat hen bezighoudt of waar ze zich zorgen over maken, die niet direct bij het schoolteam hoort. Daarom is er in Hoogeveen schoolmaatschappelijk werk ingezet. Wij kunnen, altijd na overleg met de ouders, contact zoeken met de coördinator van het schoolmaatschappelijk werk. Zij gaat, na toestemming van de ouders ook in gesprek met kinderen. Ook kan de school (via de IB-er) de maatschappelijk werker vragen contacten met ouders aan te gaan als er signalen zijn dat kinderen of ouders ergens mee zitten.

4.11 De begeleiding van kinderen naar het vervolgonderwijs.

In groep 7 en 8 werken de kinderen een periode met het Basisonderwijs- Voortgezet onderwijs (BOVO) pakket, in het kader van Onderwijsvoorrang. Dit pakket heeft tot doel het beter voorbereiden van kinderen op hun keuze voor vervolgonderwijs. Ook de ouders kunnen in dit project betrokken worden. In januari/februari (vanaf 2015 april) van het lopende schooljaar maken de kinderen van groep 8 de Cito-eindtoets. De ouders krijgen daarvoor reeds advies ten aanzien van de schoolkeuze.

4.12 De jeugdgezondheidszorg

4.12.1 De jeugdgezondheidszorg op de basisschool

Uw kind is tot zijn 4de jaar regelmatig op het consultatiebureau van Icare geweest. Voor kinderen van 4 tot 19 jaar wordt deze zorg voortgezet door de sector jeugdgezondheidszorg (JGZ) van de GGD. Het team JGZ bestaat uit de jeugdarts, de jeugdverpleegkundige en de assistente.

De screening

Uw kind wordt tijdens de basisschoolperiode in groep 2 en in groep 7 gescreend. Deze screening wordt uitgevoerd volgens de landelijke standaard. Voorafgaand aan de screening ontvangt u informatie en een vragenlijst. Hierop kunt u eventuele vragen of zorgen over uw kind aangeven. U krijgt bericht wanneer het onderzoek plaatsvindt en mogelijk wordt u uitgenodigd daarbij aanwezig te zijn.

Spreekuren voor alle kinderen

De jeugdarts en de jeugdverpleegkundige kunnen ook spreekuren op school houden. Het spreekuur is bedoeld voor alle kinderen van de basisschool, dus ook voor de kinderen die dit jaar niet in groep 2 of groep 7 zitten. U kunt zelf een afspraak maken voor het spreekuur. Vragen over gezichtsvermogen, gehoor, groei, ontwikkeling, gedrag en chronische ziektes kunt u met de jeugdarts bespreken. De jeugdverpleegkundige kan u helpen bij vragen rondom opvoeding, psychosociale problemen, pesten, faalangst, overgewicht, voeding en zindelijkheid. Bij spraak/taalproblemen kan de logopediste worden ingezet. Het spreekuur is in principe op de eigen basisschool of op een nabijgelegen locatie. Ook een leerkracht of de intern begeleider kan in overleg met de ouders een kind aanmelden voor het spreekuur.

De school weet op welke dagen het spreekuur van de jeugdarts en de jeugdverpleegkundige wordt gehouden. U kunt zich aanmelden voor het spreekuur via onderstaand telefoonnummer of e-mail adres. Wilt u daarbij wel de naam en geboortedatum van uw kind en de naam van de school vermelden?

Heeft u vragen?

Heeft u nog vragen of wilt u advies dan kunt u altijd contact met ons opnemen via: 0591-656573 op werkdagen tussen 08.30 - 14.00 uur, of Jgz.emmen@ggddrenthe.nl (voor scholen in de gemeenten Borger-Odoorn, Coevorden, Emmen, Hoogeveen, Meppel, Westerveld en de Wolden)

4.12.2 Logopedie

Vanuit de GGD komt er ook een logopedist elk schooljaar op school om kinderen van groep 2 te screenen op de taal- en spraakontwikkeling. Over de screening ontvangt u vooraf een informatiebrief en een toestemmingsformulier. Het toestemmingsformulier dient ondertekend te worden. Kinderen kunnen ook aangemeld worden door de leerkracht of de ouders. Als het nodig is, blijft een leerling onder controle van de schoollogopedist.

4.12.3 De behandelende logopediste op school

Elke vrijdag stelt de school ruimte beschikbaar voor een logopediste die haar spreekuur op onze school houdt. Voor alle duidelijkheid vermelden wij, dat zij niet in dienst is van de school. Kinderen die bij haar behandeld worden hebben via de huisarts een verwijzing gekregen. De keuze voor de logopediste is vrij voor de ouders. Omdat reizen en vervoer nogal eens een probleem bleek te zijn, hebben we op deze manier de hulp wat dichterbij huis gehaald. De school kan kinderen niet verwijzen, daarvoor moet u altijd naar de huisarts.

4.13 Overige contacten

In de loop der jaren is een breed netwerk ontstaan waar de school gebruik van kan maken. Het hangt af van de instantie en de situatie of dat een regelmatig of misschien eenmalig contact is. Zo hebben we lijstjes naar het Centrum voor Jeugd en Gezin, Stichting Welzijnswerk, Yorneo, GGZ, diverse instanties op het gebied van begeleiding en behandeling van b.v. Dyslexie, het AMK, Jeugdzorg, Kentalis enz. Mocht er aanleiding zijn om voor uw kind contact met een buitenschoolse instelling te zoeken, dan doen we dat altijd alleen na overleg met u.

4.14 Het plakboek

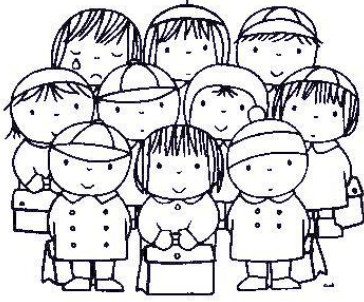
Het plakboek is een document van en over uw kind. In deze map zitten per schooljaar drie verschillende werkjes. Zo kunt u samen met uw kind zien hoe de ontwikkeling op school is verlopen. Een vast onderdeel per jaar is bijvoorbeeld het zelfportret dat de kinderen maken. Aan het eind van de basisschool heeft u zo een mooi document over uw kind.

4.15 Het onderwijskundig rapport

Wij kennen 3 onderwijskundige rapporten.

- Als het kind van onze school naar een andere basisschool gaat. Hiervoor gebruiken wij nu nog een formulier dat gebaseerd is op het model uitgegeven door Samsom, 48705 en de overige gegevens uit het kinddossier. Binnenkort zal dit allemaal digitaal geregeld worden
- Als het kind naar een school voor speciaal onderwijs verwezen wordt.
- Als het kind naar het vervolgonderwijs gaat maken wij gebruik van het door de vervolgscholen samengestelde onderwijskundig rapport. Verwijzen wij een kind naar een school voor vervolgonderwijs in een andere gemeente, dan zullen wij het door hen gevraagde onderwijskundig rapport gebruiken.

Momenteel zitten we in de overgangsfase van het digitaal aanleveren van het leerlingrapport bij de overgang naar een andere basisschool of het vervolgonderwijs.

4.16 Godsdienst- en Humanistisch vormingsonderwijs

Omdat wij een openbare school zijn geven wij de gelegenheid, indien ouders dat wensen, tot het volgen van lessen van levensbeschouwelijke aard. Het gaat dan om godsdienstonderwijs of humanistisch vormingsonderwijs (HVO) in de bovenbouw. Deze lessen worden gegeven door vertegenwoordigers van die instanties. Ouders wordt vooraf gevraagd of hun kind al dan niet mee doet met deze lessen. Voor kinderen die niet meedoen zorgt de groepsleerkracht voor vervangende lesactiviteiten. Momenteel zijn er alleen lessen

HVO op onze school, niet uitgesloten wordt dat dit in de toekomst uitgebreid wordt met godsdienstonderwijs.

4.17 Regeling toelating en verwijdering

Bij toelating en verwijdering van leerlingen op de scholen voor openbaar onderwijs van de gemeente Hoogeveen zijn verschillende situaties mogelijk. Handelen is vaak afhankelijk van het individuele geval. Daarom hebben de scholen besloten om gezamenlijk een regeling te maken die een richtlijn tot handelen geeft. Voor een totaaloverzicht van maatregelen verwijzen we u naar het protocol toelating en verwijdering. Deze ligt ter inzage op school.

4.18 Actief Burgerschap

Het zelfstandig verantwoordelijkheid nemen door leerlingen voor gemeenschapsbelangen binnen en/of buiten school. Onderwijs staat midden in de samenleving, alleen al door de leerlingen. Daardoor ondervindt het ook rechtstreeks de invloed van uiteenlopende maatschappelijke ontwikkelingen. De school heeft een paar unieke kenmerken: Het is de plek waar alle kinderen voor het eerst samen zijn in grote groepen leeftijdgenoten, met alle verschillen van dien. Daarmee is school de aangewezen gelegenheid om te leren omgaan met verschillen en om te leren samenwerken met anderen op basis van gelijkheid. De school is ook de plek waar kinderen voor het eerst moeten leren omgaan met een grote groep relatief onbekende volwassenen. Toch vindt dit alles nog plaats binnen de beschutte ruimte die onze school biedt. Voor de voorbereiding op het functioneren in de maatschappij is meer nodig. De school haalt mensen van buiten: voor gastlessen, voor gezamenlijke actie van gemeenschappelijk belang. Hiermee zijn de leerlingen echter zelf nog niet actief betrokken bij de samenleving. Leerlingen nemen zelf natuurlijk ook deel aan het maatschappelijk leven in uiteenlopende situaties: Op straat, bij sport, in clubjes, onder vrienden. De school benut in elk geval die ervaringen. Het bevorderen van Actief Burgerschap is natuurlijk niet de eerste taak van de school. Het is zelfs niet een taak die je als school alleen kunt aanpakken. Alleen in samenwerking en afstemming met anderen is hier iets te bereiken. Buiten school zijn er gelukkig vele instanties die op dit punt met ons samenwerken. Actief Burgerschap is deel van de pedagogische opdracht van onze school. Dit betekent, dat wij niet kunnen volstaan met het aanbieden van alleen maar kennis uit de schoolvakken die zich daarvoor lenen. Actief Burgerschap is niet louter te ontwikkelen door overdracht van kennis. Evenmin is het mogelijk burgerschap te beoordelen door middel van werkstukken, proefwerken en toetsen, die bedoeld zijn om de overgedragen kennis terug te vragen. Actief Burgerschap leer je door het te doen, door te ervaren wat het is. Ervaringsgericht onderwijs gebeurt meestal op een onbewuste manier. Kinderen ontwikkelen zich door het zoeken en vinden van eigen oplossingen. Met name de interactie is daarbij van groot belang voor het leren. De school heeft haar aanbod beschreven in een beleidsnotitie.

4.19 De leerlingenraad

In het kader van actief Burgerschap hebben wij een leerlingenraad. Hierin is per groep 1 kind als vertegenwoordiger benoemd, vanaf groep 5. Zij vergaderen 4 x per jaar met een van de leerkrachten als begeleider. Jaarlijks wordt er een nieuwe leerlingenraad gekozen. Voor hun verkiezing voeren de kinderen een eigen campagne.